

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

17079 *Reial decret llei 8/2008, de 24 d'octubre, pel qual s'adopten mesures urgents per pal·liar els efectes produïts per la sequera en determinats àmbits de les conques hidrogràfiques.*

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Les adverses condicions climàtiques han donat com a resultat que algunes conques hidrogràfiques continuïn amb acusats problemes per al subministrament d'aigua, tant per als proveïments a les poblacions, com per a les explotacions agrícoles i ramaderes, i per aquest motiu és necessari adoptar determinades mesures extraordinàries i de necessitat urgent per pal·liar els efectes de la sequera.

L'any hidrològic 2004/2005 havia començat amb un bon nivell de reserves (el 31 de setembre de 2004 es disposava de deu punts percentuals per damunt de la mitjana dels últims deu anys), però va tenir una evolució marcadament atípica i deficitària, amb precipitacions molt inferiors a la mitjana històrica. Aquest any hidrològic va ser el més sec que ha tingut lloc a Espanya des que es van començar a registrar les sèries sistematitzades de pluges el 1947, amb una precipitació mitjana inferior en un 40 per cent al valor mitjà normal. Això al seu torn va suposar un punt de partida excepcional per al següent any hidrològic 2005/2006, en el sentit del baix nivell de reserves.

Durant el transcurs de l'any hidrològic 2005/2006, es va produir un règim de precipitacions al país superior a l'any precedent però encara inferior a la mitjana. Aquest fet va suposar un augment de les reserves, que tot i així van ser insuficients per pal·liar la situació de partida. És més, una vegada finalitzat l'any hidrològic 2005/2006, l'estat de les reserves va ser fins i tot una mica inferior al que hi havia en aquesta mateixa data de l'any hidrològic passat.

L'any hidrològic 2006-2007 va evolucionar, en termes generals, amb precipitacions superiors a la mitjana històrica en els mesos de febrer, abril i maig, fet que va permetre que remetés parcialment la intensitat de la sequera meteorològica de l'any precedent. Tanmateix, el caràcter sec es va mantenir a les conques del sud-est de la Península, a la conca del Segura, al sistema Xúquer i en alguns sistemes del Guadiana i del Guadalquivir, així com al marge esquerre de l'Ebre. Al final de l'any hidrològic 2006/2007 les reserves embassades no van aconseguir uns nivells que permetessin atendre totes les demandes amb normalitat.

Fins a aquest moment de l'any hidrològic 2007-2008, la precipitació mitjana nacional ha estat marcada perquè s'ha situat un 9 per cent per sota de la mitjana normal, que no és suficient per solucionar el dèficit acumulat els anys anteriors en algunes conques. Aquest dèficit de precipitacions ha estat més acusat a la conca del Guadalquivir, on les reserves actuals estan un 32 per cent per sota de la mitjana dels 5 anys anteriors, mentre que a la conca del Segura les aportacions de l'actual any hidrològic són les terceres més baixes de les sèries d'aportacions històriques registrades (77 anys), amb un nivell de reserves d'aigua embassada (sense comptabilitzar les aportacions del transvasament Tajo-Segura) també inferior en un 25 per cent a la mitjana dels últims 5 anys, cosa que agreuja el desastre natural que afecta aquestes zones. La situació general de les reserves hidràuliques de la conca del Guadiana per a usos consumptius està al mateix nivell que al començament de l'any hidrològic 2005/2006 i un 23 per cent per sota de la mitjana dels últims 10 anys. Les reserves d'aigua embassada del sistema Xúquer estan un 14 per cent per sota respecte a la mitjana dels últims cinc anys.

Per tot això, és convenient concedir un any més l'exempció de les exaccions relatives a la disponibilitat d'aigua per a reg, amb l'addició de la mateixa mesura per a la dels proveïments afectats per l'escassetat de recursos. L'agreujament de la situació ha obligat

la Mancomunitat dels Canals del Taibilla a realitzar a la capçalera del Tajo una reserva estratègica, mitjançant contractes de cessió de drets d'aigua, que ha originat un imprevist i important desequilibri pressupostari en les seves operacions comercials. Conseqüentment és necessari restablir-hi la normalitat econòmica mitjançant les exempcions de les exaccions corresponents a les despeses fixes i variables de funcionament de la tarifa de conducció de les aigües, corresponents a l'any 2008.

Els mateixos motius aconsellen la pròrroga del Reial decret llei 15/2005, de 16 de desembre, de mesures urgents per a la regulació de les transaccions de drets d'aprofitament d'aigües, ja que s'ha revelat com un instrument útil per a la reassignació voluntària de drets d'aigua.

Es prorroga també la vigència dels reials decrets 1265/2005, de 21 d'octubre, i 1419/2005, de 25 de novembre, fins al 30 de novembre de 2009, pels quals es van adoptar mesures administratives excepcionals per a la gestió de recursos al Xúquer, Segura i Tajo, i Guadiana, Guadalquivir i Ebre, respectivament, encara que en el primer cas només se'n prorroga la vigència per als àmbits de les conques dels rius Xúquer i Segura i en el segon cas per a l'àmbit de les conques dels rius Guadalquivir i Guadiana, amb la diferència que en el cas del Guadalquivir només fins al 31 de desembre de 2008.

Així mateix, es prorroga fins al 30 de novembre de 2009, únicament i exclusivament per a l'àmbit de la conca hidrogràfica del riu Guadalquivir no afectada pel Reial decret 1666/2008, de 17 d'octubre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Andalusia en matèria de recursos i aprofitaments hidràulics corresponents a les aigües de la conca del Guadalquivir que transcorren íntegrament pel territori de la comunitat autònoma, la vigència del Reial decret 1419/2005, de 25 de novembre, pel qual s'adopten mesures administratives excepcionals per a la gestió dels recursos hidràulics i per corregir els efectes de la sequera a les conques hidrogràfiques dels rius Guadiana, Guadalquivir i Ebre.

Aquestes pròrrogues s'han acordat després de tenir com a referència general l'estat dels sistemes d'explotació en aquestes conques del Sistema global d'indicadors hidrològics del Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí que integren els Indicadors d'estat definits en els plans especials d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera redactats a les conques intercomunitàries i aprovats segons l'Ordre MAM/698/2007, de 21 de març, en compliment del que disposa l'article 27 de la Llei 10/2001 del Pla hidrològic nacional.

La persistència de la sequera per quart any consecutiu aconsella reduir fins i tot més les pèrdues d'aigua en els regadius i millorar l'eficàcia en la gestió, buscant un estalvi i control més gran que permeti més disponibilitat i eines de gestió dels escassos recursos. Es preveu la realització de determinades obres hidràuliques que s'indiquen a l'annex II, per a les quals s'inclou la declaració d'utilitat pública als efectes de l'ocupació temporal i expropiació forçosa de béns i drets, així com la de necessitat urgent de l'ocupació d'un conjunt d'actuacions vinculades a la lluita contra la sequera.

En relació amb el Parc Nacional de Las Tablas de Daimiel, ateses les circumstàncies excepcionals en què es troba i el baix aprofitament que han possibilitat les circumstàncies esmentades sobre els recursos transvasats anteriorment, es fa necessari concedir així mateix l'exempció de les exaccions corresponents a les despeses fixes i variables de funcionament de la tarifa de conducció de les aigües, corresponents a l'any 2008.

Finalment, del contingut i l'abast d'aquest Reial decret llei n'ha estat informada la Junta d'Andalusia, que assumirà a partir de l'1 de gener de 2009 el traspàs de funcions i serveis en matèria de recursos i aprofitaments hidràulics corresponents a les aigües de la conca del Guadalquivir que transcorren íntegrament pel territori de la Comunitat Autònoma d'Andalusia.

En virtut d'això, en ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució, a proposta de la ministra de Medi Ambient i Medi Rural i Marí i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 24 d'octubre de 2008,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Aquest Reial decret llei té per objecte establir mesures de suport als titulars de drets a l'ús d'aigua per a reg en els àmbits territorials afectats per la sequera, quan hagin tingut una dotació inferior al 50 per cent de la normal. Els àmbits esmentats figuren detallats a l'annex I.

2. Així mateix, té per objecte pal·liar el desequilibri econòmic produït a la Mancomunitat dels Canals del Taibilla a causa de l'adquisició dels drets a l'ús d'aigua necessaris per garantir el proveïment de les seves poblacions.

3. Finalment, té per objecte eximir el Parc Nacional de Las Tablas de Daimiel de l'aportació corresponent a la tarifa de conducció del proveïment Tajo-Segura, atès l'escàs aprofitament dels recursos transvasats anteriorment.

Article 2. *Exempció de les exaccions relatives a la disponibilitat d'aigua.*

1. En l'exercici 2008, per als titulars de drets a l'ús d'aigua per a reg inclosos en l'àmbit d'aplicació a què es refereix l'article 1.1, es concedeixen les exempcions següents:

a) La quota de la tarifa d'utilització de l'aigua i del cànon de regulació que estableix l'article 114 del text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.

b) Les aportacions corresponents a les despeses fixes i variables de funcionament de la tarifa de conducció de les aigües incloses en els paràgrafs b i c del article 7.1 de la Llei 52/1980, de 16 d'octubre, de regulació del règim econòmic de l'explotació de l'aqüeducte Tajo-Segura.

c) La quota de la tarifa de conducció de les aigües per la infraestructura del posttransvasament (conca del Segura), que preveu l'article 10 de la Llei 52/1980, de 16 d'octubre, que sigui aplicable a les aigües pròpies de la conca, l'ús de les quals hagi estat autoritzat provisionalment en virtut del que disposa el Reial decret 1265/ 2005, de 21 d'octubre.

2. En l'exercici 2008, la Mancomunitat dels Canals del Taibilla queda exempta de les aportacions corresponents a les despeses fixes i variables de funcionament de la tarifa de conducció de les aigües incloses en els paràgrafs b i c de l'article 7.1 de la Llei 52/1980, de 16 d'octubre.

3. En l'exercici 2008, el Parc Nacional de Las Tablas de Daimiel queda exempt de les aportacions corresponents a les despeses fixes i variables de funcionament de la tarifa de conducció de les aigües incloses en els paràgrafs b i c de l'article 7.1 de la Llei 52/1980, de 16 d'octubre.

4. Els subjectes passius de les exaccions que assenyalen els apartats anteriors que hagin satisfet totalment o parcialment les quotes corresponents tenen dret a la devolució de les quantitats ingressades.

Disposició addicional primera. *Modificació de l'àmbit d'aplicació.*

Es faculta la ministra de Medi Ambient i Medi Rural i Marí per modificar la delimitació territorial de l'annex I amb vista a l'aplicació de les mesures que preveu el present Reial decret llei, una vegada escoltades les comunitats autònomes i les organitzacions representatives del sector.

Disposició addicional segona. *Declaració de necessitat urgent d'ocupació.*

De conformitat amb el que disposa l'article 58 del Text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, les actuacions de l'annex II vinculades a la lluita contra la sequera a l'empara d'aquest Reial decret llei porten implícita la declaració

d'utilitat pública als efectes de l'ocupació temporal i expropiació forçosa de béns i drets, així com la de necessitat urgent de l'ocupació.

Disposició addicional tercera. *Crèdits pressupostaris.*

La compensació de les disminucions d'ingressos que es produeixin a les confederacions hidrogràfiques com a conseqüència de les exempcions que preveu l'article 2 d'aquest Reial decret llei es financen amb càrrec als crèdits del pressupost del Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí, i a aquests efectes s'han d'efectuar les transferències de crèdit que siguin procedents sense que sigui aplicable la limitació que conté l'article 52.1.a de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, respecte de la realització de transferències de crèdit des d'operacions de capital a operacions corrents.

Disposició final primera. *Pròrroga de mesures excepcionals.*

1. Es prorroga fins al 30 de novembre de 2009 la vigència del Reial decret llei 15/2005, de 16 de desembre, de mesures urgents per a la regulació de les transaccions de drets a l'aprofitament d'aigua.

2. Es prorroga fins al 30 de novembre de 2009, únicament i exclusivament per a les conques hidrogràfiques dels rius Xúquer i Segura, la vigència del Reial decret 1265/2005, de 21 d'octubre, pel qual s'adopten mesures administratives excepcionals per a la gestió dels recursos hidràulics i per corregir els efectes de la sequera a les conques hidrogràfiques dels rius Xúquer, Segura i Tajo, a excepció de l'article 6.1.

3. Es prorroga fins al 30 de novembre de 2009, per a l'àmbit de la conca hidrogràfica del riu Guadiana, la vigència del Reial decret 1419/2005, de 25 de novembre, pel qual s'adopten mesures administratives excepcionals per a la gestió dels recursos hidràulics i per corregir els efectes de la sequera a les conques hidrogràfiques dels rius Guadiana, Guadalquivir i Ebre, a excepció de l'article 6.1.

4. Es prorroga fins al 31 de desembre de 2008, per a l'àmbit de la conca hidrogràfica del riu Guadalquivir, la vigència del Reial decret 1419/2005, de 25 de novembre, pel qual s'adopten mesures administratives excepcionals per a la gestió dels recursos hidràulics i per corregir els efectes de la sequera a les conques hidrogràfiques dels rius Guadiana, Guadalquivir i Ebre, a excepció de l'article 6.1.

5. Es prorroga fins al 30 de novembre de 2009, per a l'àmbit de la conca hidrogràfica del riu Guadalquivir no afectada pel Reial decret 1666/2008, de 17 d'octubre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma d'Andalusia en matèria de recursos i aprofitaments hidràulics corresponents a les aigües de la conca del Guadalquivir que transcorren íntegrament pel territori de la comunitat autònoma, la vigència del Reial decret 1419/2005, de 25 de novembre, pel qual s'adopten mesures administratives excepcionals per a la gestió dels recursos hidràulics i per corregir els efectes de la sequera a les conques hidrogràfiques dels rius Guadiana, Guadalquivir i Ebre, a excepció de l'article 6.1.

Disposició final segona. *Títols competencials.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara de l'article 149.1.22 de la Constitució, que atribueix a l'Estat competència exclusiva en matèria de legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics quan les aigües discorren per més d'una comunitat autònoma.

Disposició final tercera. *Facultats de desplegament.*

El Govern i la ministra de Medi Ambient i Medi Rural i Marí, en l'àmbit de les seves competències, han de dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'execució del que estableix aquest Reial decret llei.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el mateix dia de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 24 d'octubre de 2008.

JUAN CARLOS R.

La presidenta del Govern en funcions
MARÍA TERESA FERNÁNDEZ DE LA VEGA SANZ

ANNEX I

Àmbits territorials d'aplicació del Reial decret llei

Confederació Hidrogràfica del Tajo

Sistema Tajuña.

Confederació Hidrogràfica del Guadiana

Sistema Gasset.
Sistema El Vicario.
Zona regable de Peñarroya.

Confederació Hidrogràfica del Guadalquivir

Sistema d'explotació de la regulació general.
Zona regable Salado de Morón.
Zona regable Guadalmellato.
Zona regable Sierra Boyera.
Zona regable del Rumblar.
Regs Quentar-Canales.
Regs del Cubillas.
Regs del Colomera.
Sistemes de l'Alt Guadiana Menor.
Sistema de la Hoya del Guadix.

Confederació Hidrogràfica del Segura

Cierva.
Vegas del Segura, Mundo i Quipar.
Argos.
Guadalentín.
Zones regables transvasament.

Confederació Hidrogràfica del Xúquer

Canal Xúquer-Túria.
Manxa Oriental.
Regadius tradicionals del Xúquer.
Regadius tradicionals del Túria.
Canal Camp del Túria.
Zona regable del Magre.

ANNEX II

Relació d'actuacions per a les quals aquest Reial decret llei declara la utilitat pública als efectes de l'ocupació temporal i expropiació forçosa de béns i drets, així com la de necessitat urgent de l'ocupació

Conca del Segura

Modernització, impermeabilització i sistemes de control a les sèquies principals de les hortes del Segura i Mundo.

Conca del Tajo

Projecte d'execució de «by-pass» a la xarxa de proveïment Almoguera Mondéjar.
Millora del Proveïment a Sigüenza.
Proveïment a la mancomunitat de La Muela (Guadalajara).
Ampliació de la xarxa de proveïment d'aigua a la mancomunitat del Guadiela.
Proveïment a la nova mancomunitat d'aigües de la presa de Santa Lucía (Càceres).

Conca del Guadiana

Millora del proveïment a la Mancomunitat de Vegas Altas.
Actuacions de millora per a la gestió del canal del Zújar.

Conca del Guadalquivir

Projecte de modernització d'infraestructures al sector I A-B de la zona regable de Vegas Bajas de Jaén.

Conca del Xúquer

Actuacions per millorar la disponibilitat, garantia i qualitat dels recursos a la Ribera del Xúquer, València i la seva àrea metropolitana.